

การบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ : กรณีศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ของสถานีตำรวจนครบาลคันนายาว*

อควี ศิลปกุลวิวัฒน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ของโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ผลการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ปัญหาและอุปสรรคการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ของโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานีตำรวจนครบาลคันนายาว โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม ในส่วนของการวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ จำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน หรือ โครงการ D.A.R.E. เป็นนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ มีทักษะ สร้างภูมิคุ้มกันในการตัดสินใจที่จะเอาตัวรอดจากยาเสพติดได้ ไม่ว่าจะเพื่อนชักชวน หรือ ถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลบีบบังคับ โดยอาศัยความร่วมมือ หรือการบูรณาการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านนโยบาย ด้านกิจกรรม และด้านงบประมาณ เพื่อระดมสรรพกำลังในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

คำสำคัญ : บูรณาการ การแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ โครงการ D.A.R.E.

บทนำ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 4 แผน คือ แผนป้องกันยาเสพติด แผนปราบปรามยาเสพติด แผนบำบัดรักษายาเสพติด และแผนบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ซึ่งดำเนินงานตามแผนต้องเป็นไปอย่างประสานสอดคล้องในทุกระดับ มุ่งเน้นการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ตามสภาพปัญหาที่มีบริบทแตกต่างกันเพื่อลดปัญหายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน ชุมชนทั่วประเทศ ถือเป็นวงในตรงกลางที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด การแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีความจำเป็นต้องดำเนินการในหลายมาตรการไปพร้อม ๆ กัน ทั้งการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน ป้องกันปัญหาในอนาคต แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนจึงต้องบูรณาการของแนวทางโครงการประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด ควบคู่ไปด้วยกัน โดยกำหนดให้นำมาตรการ แนวทางคือ “สร้างการรับรู้ ปราบปรามผู้ค้า บำบัดรักษาผู้ป่วย ป้องกันกลุ่มเป้าหมาย ขยายการมีส่วนร่วม” ลงดำเนินการในพื้นที่ตามสถานการณ์ปัญหา แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาทุกรัฐบาลให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับที่สูงมาก และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง ปรากฏผลการดำเนินงานในหลาย ๆ ด้านเพิ่มมากขึ้น ในอนาคตปัญหายาเสพติดยังคงมีแนวโน้มรุนแรงอยู่ และนับวันจะทวีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประชาชนได้คาดหวังให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดในการควบคุม ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อจะได้มีความรู้สึกลับคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต ปัจจุบันสถานการณ์ ยาเสพติดของประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มของเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการทำลายศักยภาพของประชากร และปัญหาการขยายตัวขององค์กรอาชญากรรม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน พ.ศ. 2561 ได้กำหนดมาตรการและแนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติดโดยสร้างภูมิคุ้มกันแบบบูรณาการร่วมกับสถานศึกษาใน

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ : กรณีศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ของสถานีตำรวจนครบาลคันนายาว

**นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระดับประถมศึกษาโดยจัดทำโครงการครูตำรวจ D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education) ให้ความรู้ สร้างภูมิคุ้มกันแก่เด็กนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนและทุกห้องเรียน ซึ่งเป็นโครงการที่ทั่วโลกให้การยอมรับว่า มีประสิทธิภาพในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าสู่โรงเรียนอย่างได้ผล และยังสามารถสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับสังคมได้อีกส่วนหนึ่งนอกจากนั้นยังเป็นการฝึกกำลังระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจ สาธารณสุข โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามาแก้ไขปัญหาเสพติดพร้อมกัน ประเทศไทยนำโครงการ D.A.R.E. มาใช้ในปี พ.ศ. 2542 โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมายให้ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษา และนำมาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับสังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทยโดย รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) พร้อมด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก) ในขณะนั้น และคณะได้เดินทางไปเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาเสพติดตามคำเชิญของหน่วยงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (DAE) ระหว่างวันที่ 11 – 19 พฤศจิกายน 2541 และรายงานสรุปผลการเยือนสหรัฐอเมริกาให้นายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา โดยในประเด็นหนึ่งได้รายงานว่ายุทธศาสตร์อเมริกาได้ ดำเนินงานโครงการ D.A.R.E. โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งผ่านการฝึกอบรมไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยของยาเสพติดแก่เยาวชนในสถานศึกษา ให้รู้จักแนวทางในการปฏิเสธ ยาเสพติดอย่างเด็ดขาด และเห็นว่าโครงการลักษณะนี้ ฝ่ายไทยน่าจะนำมาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมได้โดย พร้อมทั้งจะจัดผู้เชี่ยวชาญมาฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการตำรวจไทยในโอกาสแรก สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความสำคัญกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด โดยเฉพาะการป้องกันกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ได้มอบหมายให้ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) หรือโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นโครงการด้านการป้องกันยาเสพติดที่สอดคล้องกับนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของทุกรัฐบาลที่ผ่านมายังเป็นโครงการที่มี การบูรณาการร่วมกันระหว่างตำรวจ โรงเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างใกล้ชิด ในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มเสี่ยงที่เป็นเด็กนักเรียนอีกด้วย

ในปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ได้ดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยใช้โครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย (Drug Abuse Resistance Education) หรือโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนมาเป็นกลไกหลักเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในกลุ่มเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด เกิดทักษะและสามารถตัดสินใจหลีกเลี่ยง เมื่อถูกชักชวนให้ทดลองใช้ยาเสพติด (กองบัญชาการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ม.ป.ป., หน้า 1-3)

เนื่องจากปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือหรือ การบูรณาการทุกภาคส่วนในการดำเนินการโดยเฉพาะเชิงพื้นที่ที่มีสภาพปัญหาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการการแก้ไข ปัญหาเสพติดเชิงพื้นที่ของโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ศึกษาผลของการ ดำเนินการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ในการ บูรณาการการแก้ไขปัญหาเสพติดเชิงพื้นที่ของโครงการการศึกษา เพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับองค์กร และเพื่อ เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเด็กและเยาวชนต่อไป

วิธีการดำเนินวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการวิจัย 2 วิธี ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการวารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ รายงานการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่งเอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน

2. การวิจัยสนาม (Field research) โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or formal interview)

ในการวิจัยครั้งนี้ มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากร เจ้าหน้าที่ และผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานีดำรงจนครบาลคันทนายาว

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 8 คน โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ศึกษาวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานีดำรงจนครบาลคันทนายาว ได้แก่ ผู้กำกับการณ์สถานีดำรงจนครบาลคันทนายาว จำนวน 1 คน

2.2 เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ การดำเนินโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานีดำรงจนครบาลคันทนายาว ได้แก่ ครูตำรวจ D.A.R.E. จำนวน 2 คน

2.3 เป็นผู้ประสานความร่วมมือในการดำเนินการโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานีดำรงจนครบาลคันทนายาว ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจักษ์ และผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or Formal interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัวจะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามเดียวกัน และการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดวันนัดหมายวันสัมภาษณ์ โดยได้แจ้งให้ผู้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะใช้การจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยก่อนสัมภาษณ์จะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึกการสนทนาก่อนทุกครั้ง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่

1.1 หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตำรา คู่มือ เอกสารประกอบการบรรยาย รวมถึงเอกสารทางวิชาการวารสาร สิ่งพิมพ์

1.2 หนังสืออ้างอิง ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม เป็นต้น

1.3 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นงานที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียด

1.4 เอกสารของทางราชการ เป็นเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ เช่น นโยบาย กฎระเบียบ พระราชบัญญัติ คู่มือปฏิบัติงาน ประกาศ คำสั่ง เป็นต้น

2. วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) โดยที่ผู้วิจัยต้องทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ตามข้อที่กำหนดไว้เท่านั้น และผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นคำถามในการสัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลและบันทึกเสียงตามคำบอกของผู้ถูกสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์
4. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัยการดำเนินการโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานตำรวจนครบาลคันนายาว ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของสถานตำรวจนครบาลคันนายาว โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม พบว่า

การบูรณาการการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากยุทธศาสตร์ของประเทศหลายเรื่องมักเป็นเรื่องใหญ่ที่มีความซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยหลายหน่วยงานในหลายกระทรวงดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนด เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองทรัพยากร จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้ยุทธศาสตร์ของประเทศบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดพื้นที่เป็นหลักมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเสพติดนั้น สืบเนื่องมาจาก สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างหลากหลายไปตามแต่ละบริบทของพื้นที่ อีกทั้ง ความต้องการของประชาชนก็แตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารจัดการโดยยึดพื้นที่เป็นหลักจะสามารถตอบโจทย์ที่กล่าวได้เป็นอย่างดี และนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางสามารถแก้ไขปัญหา ยาเสพติดได้ตามสถานการณ์และบริบทแต่ละพื้นที่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมกับประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนนานในฐานะเจ้าของพื้นที่ ได้เข้ามามีส่วนร่วมและสะท้อนความต้องการของตนในการบริหารจัดการ การบูรณาการการแก้ไขปัญหาเสพติดเชิงพื้นที่ ศึกษากรณีโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน ของสถานตำรวจนครบาลคันนายาวนั้น มีการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานศึกษา ชุมชน และสถานตำรวจนครบาลคันนายาว ให้มีความสำคัญกับปัจจัยความแตกต่างหลากหลายของพื้นที่เป็นตัวตั้งโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในฐานะเจ้าของพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน โดยการนำทรัพยากรและสรรพกำลังที่มีในพื้นที่มาสู่การขับเคลื่อนร่วมกัน

แนวทางและขั้นตอนการบูรณาการ

Sloat (อ้างถึงใน สุขยีน เทพทอง, 2552, หน้า 178-179) ได้กล่าวว่า การบริหารงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการมีสองแนวคิดที่สำคัญคือแนวทางแบบราชการ (government approach) กับแนวทางการบริหารจัดการ (governance approach)

1. การบริหารงานตามแนวทางแบบราชการเป็นการบริหารจากบนลงล่าง (top-down approach) มีการใช้กฎระเบียบในการควบคุมและจัดระเบียบพฤติกรรมของบุคลากรและสถาบัน การทำงานอาศัยโครงสร้างแบบราชการเป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งโครงสร้างตามหลักการแบ่งตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (functional classification) หรือตามภารกิจที่แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบโดยรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้าง แต่ละส่วนราชการจะรับผิดชอบในการผลิต จัดหาผลผลิตตามภารกิจของตนเป็นหลัก แม้ว่าข้อดีของโครงสร้างของระบบราชการจะมีหลายประการ เช่น การมีเอกภาพการบังคับบัญชา การใช้หลักการแบ่งงานกันทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความชำนาญเฉพาะด้าน มีความชัดเจนในการบังคับบัญชาสั่งงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของโครงสร้างแบบราชการ คือ การใช้หลักแบ่งงานกันทำให้ผู้ปฏิบัติงานมุ่งแต่การทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น ละเลยการประสานงานกับหน่วยงานอื่น จนหลายครั้งเกิดปัญหาวิกฤตของการประสานงาน และทำให้การดำเนินงานที่อาศัยหน่วยงานจำนวนมากมาร่วมมือกันไม่บรรลุผล

2. แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางการบริหารงานภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมคือ จากการใช้อำนาจครอบงำมาเป็นการสร้างเสริมพลัง (empowerment) ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงจากแนวทางแบบราชการมาเป็นรัฐบาลที่เน้นการประสานงานเชื่อมโยง (joined-up government) แนวทางการบริหารจัดการเป็นแนวทางที่มองความสัมพันธ์ของสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นในลักษณะเป็นเครือข่ายมากกว่าสายการบังคับบัญชา (network-oriented polity) และมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยบทบาทของรัฐจะเปลี่ยนไปจากผู้กำหนดนโยบายมาเป็นผู้สนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกำหนดนโยบาย บทบาทของรัฐบาลเน้นในด้านการประสานงานและการกำกับดูแล (coordination and steering) มากกว่า

โดยสรุป แนวทางการบริหารจัดการจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการ ซึ่งเน้นการประสานมิติต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันในการกำหนดแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายด้านนโยบาย

สุขยีน เทพทอง (2552, หน้า 154-157) ได้จำแนกการบูรณาการเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. การบูรณาการด้านนโยบาย (Policy Integration) ในอดีต นโยบายสาธารณะมักไม่ได้รับการใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาในลักษณะบูรณาการ เนื่องจากนโยบายสาธารณะในอดีตมักมีลักษณะแยกส่วนโดยกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ แยกนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าการร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันผู้กำหนดนโยบายในหลายประเทศจึงมีความพยายามที่จะปฏิรูปกระบวนการกำหนดนโยบายใหม่จากการประสานงานภายในหน่วยงานมาเป็นความร่วมมือกันทั้งหมดเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนหรือการมีเป้าหมายขัดแย้งกันในหน่วยงานต่าง ๆ

Hertin & Berkhout (อ้างถึงใน สุขยีน เทพทอง, 2552, หน้า 179) การนำนโยบายเชิงบูรณาการไปปฏิบัติจะต้องมีกลไกเชิงสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยสนับสนุนการบูรณาการ ซึ่งได้แก่ ประการแรก การบูรณาการหน่วยงาน จุดมุ่งหมายของการบูรณาการหน่วยงาน คือ การปรับปรุงการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดปัญหาการประสานงานตามสายการบังคับบัญชา และช่วยยกระดับความสำคัญของประเด็นนโยบายให้เป็นวาระสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประการที่สอง กลไกการติดต่อสื่อสาร ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้มีการปรับปรุงกลไกการสื่อสารในแนวนอนและความร่วมมือระหว่างสาขาของนโยบาย กลไกการประสานความร่วมมือแนวนอนจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายนั้น ๆ ประการสุดท้ายกลยุทธ์การบูรณาการภายในสาขา (sectoral integration strategies) ซึ่งเป็นการบูรณาการในระดับย่อย ลงมาเพื่อช่วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. การบูรณาการด้านงบประมาณ

Allen Schick (อ้างถึงใน สุขเย็น เทพทอง, 2552, หน้า 180) ระบบงบประมาณทุกระบบจะทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการคือ การควบคุม (control) การจัดการ (management) และการวางแผน (planning) โดยหน้าที่ดังกล่าวไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างเด็ดขาด ระบบงบประมาณ แต่ละประเภทจะทำหน้าที่ทั้งสามข้อ เพียงแต่จะให้น้ำหนักของหน้าที่ในแต่ละข้อไม่เท่ากัน

บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของงบประมาณ คือ การเป็นเครื่องมือการบริหาร (administrative tool) โดยมีบทบาทในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมตามที่กำหนดไว้ เพราะงบประมาณเป็นแผนทางการเงินหรือทรัพยากรที่จะทำให้อโยบายและแผนต่าง ๆ ปรากฏเป็นจริงได้ และยังใช้ในการติดตามและประเมินผลงานด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับงบประมาณอีกด้วย

การบูรณาการงบประมาณทำได้ในหลายรูปแบบ นับตั้งแต่การบูรณาการงบประมาณเพื่อการพัฒนาให้เข้ากับการวางแผนกลยุทธ์และแผนทางการเงิน การบูรณาการงบประมาณทุกแหล่งเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน หรือการบูรณาการงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งครอบคลุมระยะเวลา 4 ปีตามแผนกลยุทธ์

สำหรับงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (strategic performance-based budgeting) ซึ่งเป็นระบบงบประมาณที่สำนักงานงบประมาณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในการวางแผนและการจัดการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อช่วยสนับสนุนให้การบริหารภาครัฐเป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจากการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อระดมความรู้และทรัพยากรมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและวิกฤติให้ทันกับเวลาหรือใช้สำหรับการพัฒนา การบริหารงานเชิงบูรณาการจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการด้านแผนงานในระดับต่าง ๆ จากระดับประเทศลงไปสู่ระดับหน่วยงาน ทั้งในระดับแนวตั้งและแนวนอน โดยมีงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดแผนงานเหล่านี้เป็นไปได้ ในทางปฏิบัติงบประมาณจะมีบทบาทช่วยในการบูรณาการโดยผ่านแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ

แผนงบประมาณเชิงบูรณาการเป็นแผนซึ่งกำหนดมาจากนโยบายที่มีความสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่จำเป็นต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้เกิดการประสานกิจกรรมของหลายกระทรวงในการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้บรรลุภารกิจร่วมกัน ดังนั้น แผนงบประมาณเชิงบูรณาการจึงเป็นเครื่องมือที่กำหนดทิศทางการบูรณาการ ประเด็นการบูรณาการ เป้าหมายและตัวชี้วัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลไกการดำเนินงาน

3. การบูรณาการด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้

Dewey (อ้างถึงใน อติศร ก้อนคำ, ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่า โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา ว่าปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้นจะผสมผสานกัน มิได้แยกออกเป็น ส่วนๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นปัญหาง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชา จะทำให้การเรียนนั้นไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียน กับสิ่งที่ เป็นไปในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้เด็กเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กใฝ่เรียนรู้ เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยังช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ กระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน

การบูรณาการการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2559, หน้า 8-9) ได้เสนอ แนวทางการดำเนินงานป้องกันในสถานศึกษา ดังนี้

1. การดำเนินงานของสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีปัญหาเสพติดมาก

1.1 สนธิกำลังชุดปฏิบัติการฯ ขอความร่วมมือเข้าตรวจสอบปัญหาเสพติดในสถานศึกษา (โดย ป.ป.ส. ปกครอง บช.ปส. เขตพื้นที่การศึกษา)

1.2 ตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานประจำสถานศึกษา แห่งละ 1 นาย (โดย สภ. และสถานศึกษา)

1.3 สนับสนุนชุดจัดระเบียบสังคมตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบสถานศึกษาเป็นประจำ (โดย ศอ.ปส.จ./กทม. และศป.ปส.อ./เขต) เน้นดูแลเฝ้าระวัง ตัดปัจจัยเงื่อนไขไม่ให้ยาเสพติดแพร่ระบาดสู่สถานศึกษา หรือเข้าถึงนักเรียน โดยนักเรียนหรือผู้ค้าในสถานศึกษาต้องถูกดำเนินการทางกฎหมาย ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาเสพติดต้องได้รับการดูแลในรูปแบบที่เหมาะสม

2. การดำเนินงานของสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีปัญหาเสพติดปานกลางเล็กน้อย สถานศึกษาดำเนินการโดยชุดปฏิบัติการอำเภอร่วมประสาน สนับสนุน อำนวยการ และติดตามผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ปฐมวัย โดยการพัฒนาความสามารถของสมองในการจัดการกับชีวิต (Executive Function : EF) ด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม ได้แก่ การเล่นเกม การใช้ชุดของเล่น ผ่านกลไกครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยง

- ประถมศึกษา มาตรการป้องกันฯ โดยการให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดผ่านกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น ครูผู้สอนในโรงเรียน ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ไต่ครู ไต่อิหาม่า ฯลฯ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาเสพติดตามศาสนาที่ตนนับถือ

- มัธยมศึกษา มาตรการป้องกัน/เฝ้าระวังปัญหาเสพติด โดยการให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดผ่านกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เช่น ครูผู้สอนในโรงเรียน ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ไต่ครู ไต่อิหาม่า ฯลฯ และการเสริมสร้างความภูมิใจในตนเองผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม จิตอาสา กิจกรรมเฝ้าระวัง การพัฒนาและสร้างเครือข่ายเยาวชนต้านภัยยาเสพติดให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด เช่น กิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด กิจกรรมนักเรียนแกนนำ เป็นต้น และมาตรการแก้ไข โดยการค้นหา/คัดกรองและบำบัดรักษาในรูปแบบที่เหมาะสม สนับสนุนคณะกรรมการ โรงเรียน/สถานศึกษาเพื่อร่วมมือกับองค์กรชุมชนในการเฝ้าระวังฯ นักเรียน

สรุป การบูรณาการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาโดยการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาและมาตรการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันการเข้ายาเสพติดในเด็กนักเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน

เนื้อหาหลักสูตร D.A.R.E.

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2556, หน้า 5 - 6) ได้อธิบายว่า เนื้อหาหลักสูตร D.A.R.E. มีความโดดเด่นในรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลให้แก่เด็กนักเรียน โดยมีการศึกษาวิจัยค้นคว้าอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติด เด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจโดยใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบD.A.R.E. นั่นคือ การเลือกวิธีดำเนินการโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบและผลที่อาจเกิดตามมา การนำเสนอบทเรียนมีรูปแบบที่น่าสนใจและเกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์แก่เด็กนักเรียน โดยมีสถานการณ์

จำลองและแสดงบทบาทสมมุติให้เด็กนักเรียนได้ทำการฝึกปฏิบัติค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกันกับเพื่อน และ ตัดสินใจเลือกทำอย่างมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะ วิธีการต่อต้านแรงกดดัน จากเพื่อนและความรู้สึกภายในของตนเองอันเป็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร หลักการ และสมมุติฐานที่ได้มาจากการค้นคว้าวิจัย เด็กนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ อื่นที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เนื้อหาหลักสูตร D.A.R.E. ที่ได้รับการพัฒนาสำหรับประเทศไทย มีทั้งสิ้น 13 บทเรียน ดังนี้

บทที่ 1 วัตถุประสงค์และภาพรวมของหลักสูตร D.A.R.E. เป็นการแนะนำโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ให้กับเด็กนักเรียนในช่วงแรก อธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร D.A.R.E. เมื่อจบชั่วโมงการสอน นักเรียนสามารถเข้าใจสาระสำคัญของหลักสูตร D.A.R.E. และอธิบายขั้นตอนรูปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. ได้

บทที่ 2 บุหรี่กับนักเรียน เป็นการเปลี่ยนความเชื่อของเด็กนักเรียนให้รู้ความจริงว่า เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ ไม่สูบบุหรี่ เพื่อช่วยเด็กนักเรียนให้สามารถพัฒนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับบุหรี่และผลร้ายของมัน เมื่อผ่านการเรียนรู้ บทนี้แล้ว เด็กนักเรียนสามารถระบุผลร้ายของบุหรี่ที่มีต่อร่างกาย และสามารถใช้อุปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อถูกชักชวนให้สูบบุหรี่ได้

บทที่ 3 ม่านควัน เพื่อให้เด็กนักเรียนเรียนรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลร้ายของกัญชา ซึ่งเป็นการสูบอีกชนิด หนึ่งรวมทั้งความแตกต่างของพิษภัยในบุหรี่และกัญชาที่ส่งผลร้ายต่อร่างกายอีกด้วย

บทที่ 4 เหล้ากับนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและผลกระทบของการดื่มเหล้าที่มีต่อ สมอและร่างกาย สามารถใช้อุปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์การถูกชวนให้ดื่ม เหล้า

บทที่ 5 ความจริง เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ความจริงและผลกระทบที่เกิดจากโฆษณาเหล้า นำเสนอเนื้อหา เกี่ยวกับสารระเหย เหล้า บุหรี่ และยาเสพติดอื่น ๆ บทเรียนนี้เด็กนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมแข่งขันผลัดกันตอบ โดย ระบุผลร้ายจากยาเสพติดประเภทต่าง ๆ และระบุกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

บทที่ 6 รากฐานของมิตรภาพ นักเรียนได้เรียนรู้คุณสมบัติของเพื่อนที่ดีและเพื่อนที่ไม่ดี ความหมายของ แรงกดดันจากเพื่อนและการแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้อุปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. เพื่อโต้ตอบแรงกดดันจาก เพื่อนประเภทต่าง ๆ

บทที่ 7 การรวมทุกอย่างเข้าด้วยกัน การฝึกทักษะการปฏิเสธยาเสพติด หลีกเลี่ยงความรุนแรง/สถานการณ์ เสี่ยง เพื่อดูแลรับผิดชอบชีวิตตนเอง โดยใช้อุปแบบการโต้ตอบแบบมั่นใจ และแสดงความสามารถในการประยุกต์ใช้ ขั้นตอนการตัดสินใจได้

บทที่ 8 การกระทำของแต่ละคน การอธิบายถึงแรงกดดันจากภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการ ใช้ยาเสพติด ทบทวนบทเรียนหลักสูตร D.A.R.E. เพื่อนำข้อมูลมาเขียนเรียงความ D.A.R.E.

บทที่ 9 ฝึก และฝึก เป็นการประยุกต์ใช้อุปแบบการตัดสินใจแบบ D.A.R.E. วิธีการดูแลรับผิดชอบ ตนเอง และการโต้ตอบอย่างมั่นใจในสถานการณ์เสี่ยงสำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียน

บทที่ 10 กิจกรรมพิเศษการจัดกิจกรรมวันปิดโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย เป็นการสร้างความ ภาคภูมิใจให้กับนักเรียน D.A.R.E. โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ มาเป็นเกียรติในงาน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน คุณครูประจำชั้น ผู้ปกครองของเด็กนักเรียน ผู้บังคับบัญชาของครูตำรวจ D.A.R.E. และหน่วยงานที่สนับสนุน โครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ในพิธีปิดจะมีการอ่านคำปฏิญาณของนักเรียน D.A.R.E. การแสดงของนักเรียน D.A.R.E. และการมอบประกาศนียบัตรให้แก่ นักเรียน D.A.R.E.

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ค้นพบดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้
การบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ในการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

การดำเนินการโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน หรือ โครงการ D.A.R.E. เป็นนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ มีทักษะ สร้างภูมิคุ้มกัน ในการตัดสินใจที่จะเอาตัวรอดจากยาเสพติดได้ ไม่ว่าจะเพื่อนซี้ชวน หรือ ถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลบีบบังคับ โดยอาศัยความร่วมมือ หรือการบูรณาการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านนโยบาย ด้านกิจกรรม และด้านงบประมาณ เพื่อระดมสรรพกำลังในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547, หน้า 10) ได้อธิบายถึง คำว่า บูรณาการ คือ การผนวก การประสาน การเติมเต็มการเชื่อมโยง การรวมกัน ร่วมกัน เป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ มหาวิทยาลัยมหิดล (2556) ได้อธิบายว่า การบูรณาการ หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) และจะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการขององค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ (2555) ได้ศึกษา *การบูรณาการ : กระบวนทัศน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา* ผลการวิจัยสรุปว่า การบูรณาการที่เน้นตามแนวทาง การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งกำหนดความหมายของการบูรณาการ คือ การผสมกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรร ทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบันการบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินการของ แต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

1. การบูรณาการด้านนโยบาย

การบูรณาการด้านนโยบาย มีการติดต่อสื่อสาร ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน และเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์โครงการให้เป็นที่รู้จัก โดยเน้นเรื่องการสร้างความเข้าใจให้กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนมีการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุชัยิน เทพทอง (2552, หน้า 179-180) ได้อธิบายถึงการบูรณาการด้านนโยบาย (Policy Integration) ในอดีต นโยบายสาธารณะมักไม่ได้รับการใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาในลักษณะบูรณาการ เนื่องจากนโยบายสาธารณะในอดีตมักมีลักษณะแยกส่วนโดยกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ แยกงานนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าการร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา ในปัจจุบันผู้กำหนดนโยบายในหลายประเทศจึงมีความพยายามที่จะปฏิรูปกระบวนการกำหนดนโยบายใหม่จากการประสานงานภายในหน่วยงานมาเป็นความร่วมมือกันทั้งหมดเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนหรือการมีเป้าหมายขัดแย้งกันในหน่วยงานต่าง ๆ และสอดคล้องกับ แนวคิดของ Meter and Horn (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวก พันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของนโยบาย เป็นสิ่งที่จะต้องแยกให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายนั้นคืออะไรบ้าง ซึ่งวัตถุประสงค์จะเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบายให้ชัดเจนขึ้นและง่ายต่อการเข้าใจ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ เปรียบเสมือนเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Hertin & Berkhout (อ้างถึงใน สุชัยิน เทพทอง , 2552, หน้า 179) ได้อธิบายว่า การนำนโยบายเชิงบูรณาการไปปฏิบัติจะต้องมีกลไกเชิงสถาบันที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยสนับสนุน การบูรณาการ ซึ่งได้แก่ประการแรก การบูรณาการหน่วยงาน จุดมุ่งหมายของการบูรณาการหน่วยงานคือการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดปัญหาการประสานงานตามสายการบังคับบัญชา และช่วยยกระดับความสำคัญของประเด็นนโยบายให้เป็นวาระสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประการที่สอง กลไกการ

ติดต่อสื่อสาร ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้มีการปรับปรุงกลไกการสื่อสารในแนวนอนและความร่วมมือระหว่างสาขาของนโยบาย กลไกการประสานความร่วมมือแนวนอนจะช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายนั้น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริพร จิรวัดน์กุล (2560) ได้ศึกษา *ตัวแบบการบูรณาการงานป้องกันและแก้ไขการตั้งครุฑในวัยรุ่น : ความหมายและการดำเนินงาน* ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของการบูรณาการ คือการเริ่มจากการเปิดใจ เรียนรู้กัน และทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย ส่วนตัวแบบการดำเนินงานเชิงบูรณาการมี 4 ตัวแบบ คือ 1) ประชุมร่วม แยกกัน รับผิดชอบ 2) รับผิดชอบ แยกปฏิบัติ 3) ร่วมคิด ร่วมงาน รวมคน รวมเงิน 4) ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ

2. การบูรณาการด้านกิจกรรม

ในการดำเนินกิจกรรมโครงการ D.A.R.E. ให้กับกลุ่มเป้าหมายเด็กนักเรียน ชั้น ป.5 - ป.6 มีการบูรณาการกิจกรรมแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น กิจกรรมตรวจสอบสารเสพติด ของศูนย์บริการสาธารณสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน กิจกรรมโรงเรียนสีขาว และกิจกรรม To Be Number One ของ ป.ป.ส. กทม. เพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพราะว่า ปัญหาอุปสรรคและประสบการณ์ต่าง ๆ จะผสมผสานกัน ไม่ได้แยกเป็นส่วน ๆ เด็กจำเป็นต้องใช้ ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือซับซ้อนก็ตาม เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการไปพร้อม ๆ กัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (อ้างถึงใน อติศร ก้อนคำ, 2551) ได้กล่าวว่า โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา ว่า ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้นจะผสมผสานกัน มิได้แยกออกเป็นส่วนๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะปัญหาต่าง ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชา จะทำให้การเรียนนั้นไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียน กับสิ่งที่ไปในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้เด็กเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กไม่เรียนรู้ เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ใน ชีวิตจริง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน

3. การบูรณาการด้านงบประมาณ

การดำเนินโครงการ D.A.R.E. มีการบูรณาการด้านงบประมาณระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ ในการจัดทำแผนงบประมาณระหว่างหน่วยงานและกำหนดจุดมุ่งหมายในการใช้งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อช่วยสนับสนุนให้การบริหารงานโครงการเป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Allen Schick (อ้างถึงใน สุขยีน เทพทอง, 2552, หน้า 180) ได้อธิบายว่า การบูรณาการงบประมาณทำได้ในหลายรูปแบบ นับตั้งแต่การบูรณาการงบประมาณเพื่อการพัฒนาให้เข้ากับการวางแผนกลยุทธ์และแผนทางการเงิน การบูรณาการงบประมาณทุกแหล่งเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน หรือการบูรณาการงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งครอบคลุมระยะเวลา 4 ปีตามแผนกลยุทธ์ สำหรับงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (strategic performance-based budgeting) ซึ่งเป็นระบบงบประมาณที่สำนักงบประมาณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในการวางแผนและการจัดการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อช่วยสนับสนุนให้การบริหารภาครัฐเป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ผลของการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ในการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลของการบูรณาการด้านนโยบาย

ผลจากการบูรณาการด้านนโยบายหรือแผนงาน กับหน่วยงานราชการและชุมชนในพื้นที่ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน และดำเนินงาน มีแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายที่ชัดเจน นำไปปฏิบัติในส่วนที่รับผิดชอบทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ซ้ำซ้อน ทำให้เกิดเครือข่ายการดำเนินงานด้านการแก้ไขและป้องกันยาเสพติดในเด็กนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุขยีน เทพทอง (2552, หน้า 179-180) ได้อธิบายว่า การบูรณาการด้านนโยบาย (Policy Integration) ในอดีต นโยบายสาธารณะมักไม่ได้รับการใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหายาในลักษณะบูรณาการ เนื่องจากนโยบายสาธารณะในอดีตมักมีลักษณะแยกส่วนโดยกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ แยกกันนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าการร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหายาในปัจจุบันผู้กำหนดนโยบายในหลายประเทศจึงมีความพยายามที่จะปฏิรูปกระบวนการกำหนดนโยบายใหม่จากการประสานงานภายในหน่วยงานมาเป็นความร่วมมือกันทั้งหมดเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนหรือการมีเป้าหมายขัดแย้งกันในหน่วยงานต่าง ๆ

2. ผลของการบูรณาการด้านกิจกรรม

ผลจากการบูรณาการกิจกรรมของหน่วยงานราชการในพื้นที่มีแนวทาง และมีกรอบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่เป็นระบบครบวงจรซึ่งการดำเนินงานในแต่ละด้านนั้นมีจุดเน้นที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับช่วงชั้นวัย ช่วงชั้นเรียน และบริบทของโรงเรียน เด็กนักเรียน D.A.R.E. มีการเรียนรู้ที่หลากหลายมีประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่แยกออกเป็นส่วน ๆ ส่งเสริมให้เกิดทักษะในการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน ทั้งนี้ยังกระตุ้นให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เนื่องจากสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ในชีวิตจริงส่งผลให้เด็กนักเรียนมีภูมิคุ้มกันจากภัยยาเสพติดอย่างยั่งยืน เมื่อเอาไปเปรียบเทียบกับรายงานของผู้ติดตามเสพติดของสาธารณสุขยังไม่พบว่าไม่มีเด็กนักเรียนโครงการ D.A.R.E. เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สอดคล้องกับแนวคิดของ Dewey (อ้างถึงใน อติศร ก้อนคำ, 2551) ได้กล่าวว่า โรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันโดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชา ว่าปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้นจะผสมผสานกัน มิได้แยกออกเป็นส่วนๆ ทั้งนี้มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหามากมายที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะปัญหาง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชา จะทำให้การเรียนนั้นไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียน กับสิ่งที่ไปในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้เด็กนักเรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน

3. ผลของการบูรณาการด้านงบประมาณ

ผลจากการบูรณาการด้านงบประมาณจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ทั้งยังบรรลุจุดมุ่งหมายในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานกิจกรรมตามโครงการ เกิดความคุ้มค่า มีผลการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และช่วยสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ไปใน

ทิศทางเดียวกัน และส่งผลให้กิจกรรมเกิดความต่อเนื่อง เด็กนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะในการใช้ชีวิตและสามารถขยายผลไปยังเพื่อน ๆ ในชุมชนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ แนวคิดของ Allen Schick (อ้างถึงใน สุขยีน เทพทอง, 2552, หน้า 180) ได้อธิบายว่า การบูรณาการงบประมาณทำได้ในหลายรูปแบบ นับตั้งแต่การบูรณาการงบประมาณเพื่อการพัฒนาให้เข้ากับการวางแผนกลยุทธ์และแผนทางการเงิน การบูรณาการงบประมาณทุกแหล่งเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน หรือการบูรณาการงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งครอบคลุมระยะเวลา 4 ปีตามแผนกลยุทธ์ สำหรับงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (strategic performance-based budgeting) ซึ่งเป็นระบบงบประมาณที่สำนักงานงบประมาณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่เน้นหน้าที่ในการวางแผนและการจัดการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบายที่รัฐบาลกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อช่วยสนับสนุนให้การบริหารภาครัฐเป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ปัญหาและอุปสรรคในการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงพื้นที่ ในการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน

1. ปัญหาขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทำให้กิจกรรมขาดความต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Meter and Horn (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า ทรัพยากร จะต้องมีการระบุทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งทรัพยากรในที่นี้หมายถึง ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ ซึ่งงบประมาณนี้จะต้องมีระบบการเบิกจ่ายเงินที่คล่องตัวด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูเวียง วงศพรจันทร์ (2547) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกำแพงนครเวียงจันทร์ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหายาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย มีสองสาเหตุอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุที่สูงสามอันดับแรก คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขาดความร่วมมือทั้งจากบุคลากรในโรงเรียนและจากชุมชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่วนเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าวได้ดำเนินการ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยกิจกรรมที่ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ก็คือ กีฬาด้านยาเสพติด

2. ปัญหาขาดความร่วมมือทั้งจากบุคลากรในโรงเรียนและจากชุมชนในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขยาเสพติด สอดคล้องกับแนวคิดของ Meter and Horn (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า ทรัพยากร จะต้องมีการระบุทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งทรัพยากรในที่นี้หมายถึง ทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณ ซึ่งงบประมาณนี้จะต้องมีระบบการเบิกจ่ายเงินที่คล่องตัวด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูเวียง วงศพรจันทร์ (2547) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกำแพงนครเวียงจันทร์ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหายาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย มีสองสาเหตุอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุที่สูงสามอันดับแรก คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขาดความร่วมมือทั้งจากบุคลากรในโรงเรียนและจากชุมชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่วนเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าวได้ดำเนินการ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยกิจกรรมที่ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ก็คือ กีฬาด้านยาเสพติด

3. ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาหยาเสพติด เกิดจากจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่และเจ้าหน้าที่มีภาระงานมากเกินไป อีกทั้งกลัวอันตรายต่อตนเอง และครอบครัว ส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของ Meter and Horn (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ 1) จำนวนบุคลากรและความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ 2) ระดับของการควบคุมตามลำดับชั้นบังคับบัญชาหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบ 3) ทรัพยากรทางการเงินของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ความสนับสนุนที่ได้รับจากฝ่ายการบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ 4) ความสำคัญของหน่วยงานที่รับผิดชอบ 5) ระดับของการสื่อสารแบบเปิดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบได้มีการติดต่อ สื่อสารกันอย่างเสรีระหว่างบุคลากรระดับเดียวกันและต่างระดับ 6) สายสัมพันธ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่หน่วยงานที่รับผิดชอบมีกับผู้กำหนดนโยบายในระดับต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูเวียง วงศพรจันทร์ (2547) ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกำแพงนครเวียงจันทร์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย มีสองสาเหตุ อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุที่สูงสามอันดับแรก คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ขาดความร่วมมือทั้งจากบุคลากรในโรงเรียนและจากชุมชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ส่วนเรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าวได้ดำเนินการ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้และวิชาการ ด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยกิจกรรมที่ได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ ก็คือ กีฬาด้านยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ เกษากาวิ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การบูรณาการ บ้าน โรงเรียน มัสยิด ในการป้องกันปัญหาเสพติด ของเยาวชนมุสลิมจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชนมุสลิมจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน ผู้นำท้องที่ มุ่งเน้นการปราบปรามมากกว่าการป้องกัน การดำเนินการปลายเหตุ ไม่มีรูปแบบแนวทางที่ชัดเจน ไม่มีบ้าน โรงเรียน มัสยิด ในการดำเนินการแก้ไข ปัญหาเสพติด ไม่มีการบูรณาการที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามองปัญหาในมุมมอง ค่อนข้างแคบ และข้อมูลเรื่องยาเสพติดไม่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วมของมัสยิด ปัญหา อุปสรรคในการป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชนมุสลิม จังหวัด ภูเก็ต พบว่า ภาครัฐให้ความสำคัญของปัญหา แยกส่วน การป้องกัน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่เกิดความขัดแย้งกัน เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน ไม่ประสบความสำเร็จชุมชนไม่กล้าเข้ามาเกี่ยวข้องกับดำเนินการ เพราะไม่ปลอดภัยชีวิตตัวเอง พ่อแม่เลี้ยงลูก ผิดทาง โต๊ะอิหม่ามเน้นเรื่องพิธีกรรมมากกว่ามองปัญหาชุมชน ผู้อำนวยการโรงเรียน มองปัญหาที่ปลายเหตุ ไม่จัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ติดยาในอดีต

4. ปัญหาการนำนโยบายการป้องกันปัญหาเสพติดไปปฏิบัติ มีการสั่งงานล่าช้า ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน แต่ละหน่วยงานมีสายการบังคับบัญชา ทำให้การแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ไม่เป็นเอกภาพ มีปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน การจัดสรรงบประมาณ ยังกระจุกกระจายอยู่หลายหน่วยงาน การดำเนินการทางด้านนโยบาย และงบประมาณ ยังไม่เกิดการบูรณาการที่แท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Meter and Horn (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรม การนำนโยบายไปปฏิบัติ การสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติระหว่างองค์กรหรือภายในหน่วยงานเดียวกันนั้นมีความสำคัญมากผู้รับผิดชอบ ในหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่ตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบาย ต้องมีการสื่อสารที่ถูกต้องรวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบังข่าวสารระหว่างกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (อ้างถึงใน บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์, 2561, หน้า 10) ได้อธิบายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายไปปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ 1) การติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับฝ่ายต่าง ๆ การสื่อข้อความมีความถูกต้องชัดเจนและตรงกับความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ทรัพยากร

ประกอบด้วย จำนวนเจ้าหน้าที่ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ที่จะปฏิบัติตามนโยบายหรืออำนาจในการบังคับ ข้อมูล ข่าวสาร เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติตลอดจนเครื่องมือสนับสนุนอื่น ๆ รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญงานในเรื่องที่จะต้องปฏิบัติ 3) ทศนคติของนักปฏิบัติ ได้แก่ การยอมรับต่อนโยบายของนักปฏิบัติหรือผู้ไปปฏิบัติ 4) โครงสร้างขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ขนาดและความสลับซับซ้อนของ โครงสร้างองค์กร มาตรฐานและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งจำนวน องค์กรที่เข้ามารับผิดชอบในการนำ นโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทธะ เหล่ามีผล (2558) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัด ปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้ มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้านการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เปรียบเทียบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน และหาแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดปทุมธานี การเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งผลการศึกษา โดยสรุป ดังนี้ ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ เนื่องจากไม่มีผู้อยากมาปฏิบัติงาน เป็นงานที่เสี่ยง อันตราย และยังขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการ ปราบปรามยาเสพติด การนำนโยบายการปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติ มีการสั่งงานที่ล่าช้าลงมา ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน และ หน่วยงานแต่ละหน่วยมีสาย การบังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงาน ทำให้การแก้ปัญหาเสพติดไม่เป็นเอกภาพ มี ปัญหาในการ ประสานงานระหว่างหน่วยงานการประสานงานมักใช้การประสานงานแบบไม่เป็นทางการนั้น และ จัดสรรงบประมาณในการปราบปรามยาเสพติด กระจัดกระจายอยู่หลายหน่วยงาน เกิดการแย่งชิง งบประมาณ การ ดำเนินงานยังไม่เกิดการบูรณาการโดยแท้จริง รวมทั้งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร มีจำนวนจำกัด และจัดสรร ล่าช้า ส่งผลต่อการปราบปรามยาเสพติด ปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ มาตรการใน การบังคับใช้ กฎหมายไม่จริงจัง โทษในการลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศยังไม่รุนแรงทำให้มีผู้กระทำความผิดซ้ำ อำนาจทางกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถตรวจค้นได้ไม่เต็มที่กำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ เพียงพอเครื่องมือ และอุปกรณ์และเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สภาพร่างกายของเจ้าหน้าที่ไม่พร้อม และ เจ้าหน้าที่ตำรวจควร หมั่นพัฒนาความรู้ทักษะ ของตนเองอยู่ตลอดเวลา เช่น การสังเกตท่าทาง อากัปกริยาของค้ายาเสพติด การสังเกต ลักษณะ การทดสอบสารเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นทุกฝ่ายทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมองปัญหา ยาเสพติด ไปในทิศทางเดียวกัน ตระหนักถึงปัญหายาเสพติดและอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา จนเกิดการบูรณา การในการทำงานอย่างแท้จริง
2. หน่วยงานควรสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรม แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านยาเสพติดของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้กับบุคลากรในหน่วยงานเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3. หน่วยงานควรกำหนดแนวทางการบูรณาการด้านต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติ สามารถนำมาเป็นกรอบกำหนดทิศทางในการปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชาการป้องกันปราบปรามยาเสพติด, กองบังคับการอำนวยการ (ม.ป.ป.). *NLP ภาษาสมองมหัศจรรย์ เทคโนโลยีสร้างความสำเร็จชั่วข้ามคืน D.A.R.E..* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2556). *คู่มือ หลักสูตรระดับประถมศึกษา โครงการ D.A.R.E. Thailand.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). *การคิดเชิงบูรณาการ.* กรุงเทพมหานคร : ชัคเชส มีเดีย
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2561ก). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบูรณาการกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2561ข). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบูรณาการนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผลนโยบาย.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2561ค). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบูรณาการสัมมนา นโยบายและการจัดการสาธารณะ.* กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
- เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ (2555) *การบูรณาการ : กระบวนทัศน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา.* ค้นเมื่อ 28 ก.ย. 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JNAE/article/view/3183/2731>
- พศิน สังขาร. (2561). *โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (D.A.R.E.ประเทศไทย).* ค้นเมื่อ 5 ก.ย. 61, จาก <https://sites.google.com/site/sor42com/ngan-rnrngkh-pxngkan-ya-seph-tid/wwwsorbpp42com/prawati-khru/thima-khxng-khornkar>
- ภัทรعه เหล่ามีผล. (2558). *ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ของ สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดปทุมธานี.* วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ภูเวียง วงศ์พระจันทร์. (2547). *การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกำแพงนครเวียงจันทน์ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). *การบูรณาการ.* ค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2561, จาก <http://www1.si.mahidol.ac.th/km/node/2287>
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2561). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ.* กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหา-บัณฑิต.
- ศิริพร จีรวัดนิกุล (2560) *ตัวแบบการบูรณาการงานป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภในวัยรุ่น : ความหมายและการดำเนินงาน.* ค้นเมื่อ 28 ก.ย.2561, จาก <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:j3RKKp6eq4J:https://www.tci-thaijo.org/index.php/TJONC/article/download/97230/82643/+&cd=2&hl=th&ct=clnk&gl=th>

- สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว. (2550). *ประวัติความเป็นมาของสถานีตำรวจนครบาลคันนายาว*. สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว ค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2561, จาก <http://copkannayao.siam2web.com/>
- สันติ เกษภาวี (2560) *การบูรณาการ บ้าน โรงเรียน มัลลยิต ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของเยาวชนมุสลิม จังหวัดภูเก็ต*. ค้นเมื่อ 28 ก.ย. 2561, จาก http://webportal.pkru.acth/data_journals/8b6fa706a93dc89dab84550b31a5cf2a/a2253ea4325a0fea10285298f190eabd.pdf
- สุขยีน เทพทอง. (2552). *งบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนา : กลไกการบูรณาการยุทธศาสตร์ของ 5 กระทรวงหลักด้านเศรษฐกิจ*. ค้นเมื่อ 28 ก.ย. 61, จาก <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:lrSiLtcSPaUJ:https://www.tci-thaijo.org/index.php/pajournal/article/download/45819/37894/+&cd=3&hl=th&ct=clnk&gl=th>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2559). *แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนประชารัฐสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2559 – 2560*. ค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2561, จาก <https://www.oncb.go.th/Home/downloadmanual/GuidelinesImplementPlanForOperations2016.pdf>
- อดิสร ก้อนคำ. (ม.ป.ป.). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. ค้นเมื่อ 28 ก.ย. 2561, จาก <https://www.kroobannok.com/37>